

QUE CANTE "LIEDERS"!

UNHA ALIANZA PROMETEDORA

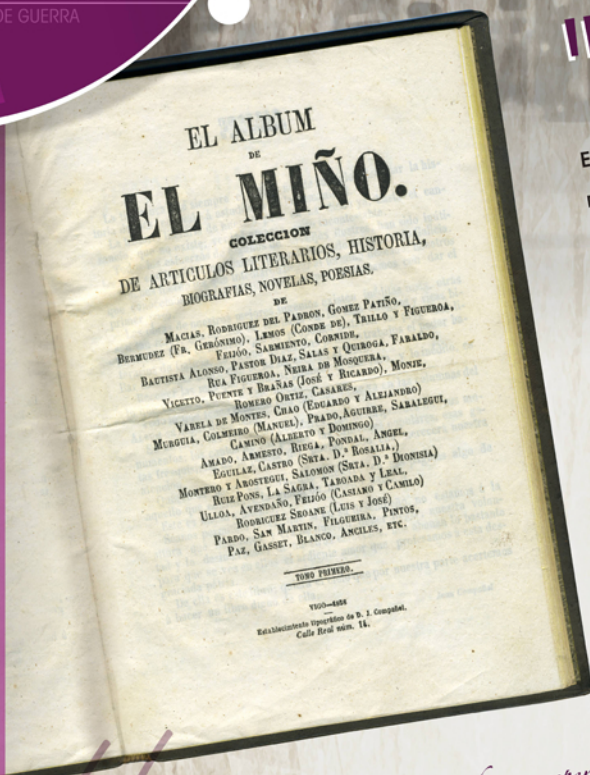
COMPROMISO PERENNE COA LINGUA DE GALIZA

SOAN TAMBORES DE GUERRA

QUE CANTE "LIEDERS!"

En 1856 instálase en Madrid, onde inicia formalmente o seu noivado con Manuel Murguía. Rosalía de Castro relaciónase con destacadas personalidades do panorama cultural: Eduardo e Alejandro Chao, Joaquín e Serafín Avendaño, Julio Nombela, Gustavo Adolfo Bécquer...

A esta etapa pertence o poemario La Flor (1857) e mais o breve ensaio "Lieders" (1858), publicado en El Álbum del Miño (Vigo). Este texto resulta ser unha revolucionaria declaración de intencións estéticas e ideolóxicas, con validez para a integridade da súa produción.

Primeira plana de El Álbum del Miño (Vigo)

“Xamais dominou na miña alma a esperanza da gloria, nin soñei nunca con loureiros que oprimisen a miña fronte. Só cantos de independencia e liberdade balbuciron os meus beizos, aínda que de arredor tivese sentido, desde o berce xa, o ruído das cadeas que debían aprisionarme para sempre, porque o patrimonio da muller son os gíletes da escravitude.”

Fragmento de "Lieders" (1858)

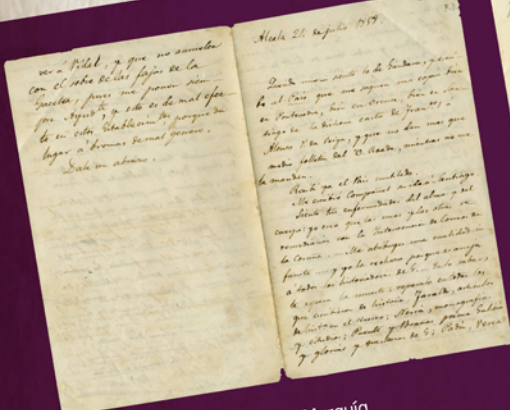
Eduardo Chao (1821-1887), quen segundo algunhas versións foi o mediador que posibilitou Rosalía e Murguía coñecérense

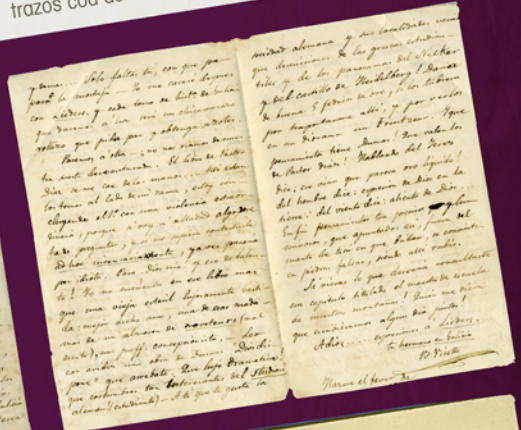
Gustavo Adolfo Bécquer (1836-1870), cuxa obra comparte importantes trazos coa de Rosalía

Julio Nombela (1836-1919), prototipo do infatigábel escritor de oficio da segunda metade do século XIX

Misiva de Benito Vicetto a Murguía, datada en 1858, en que se menciona Rosalía crípticamente ("Lieders", demandando que escriba: "Que cante Lieders, nuestra santa libertad".

La Flor (1857)

QUE CANTE "LIEDERS"!

UNHA ALIANZA PROMETEDORA

COMPROMISO PERENNE COA LINGUA DE GALIZA

SOAN TAMBORES DE GUERRA

UNHA ALIANZA PROMETEDORA

Na capital española casa con Manuel Murguía, o 10 de outubro de 1858. O seu non foi un matrimonio convencional, xa que a recíproca admiración intelectual que se profesaban foi a nota dominante. A revisión e orientación dos seus traballos foi mutua, consolidándose unha das unións máis fecundas da nosa historia.

Mais reflexionando no que che escribo vexo que son unha louca, e tes moito que me perdoar. Ti xa sabes que cando estou doente pónome dun humor dos demos, olloo todo negro, e, engadindo a isto que non te vexo e mais as nosas circunstancias mallitas, cen veces, cunha bile como a miña, precisamente cando vai dirixida á persoa que máis se quere no mundo, e a única a quen se lle poden dicir estas cousas. Perdóame, pois, e sobre todo non me fagas caso. Moitas veces crin que ía morrer e aínda estou viva, e probablemente esta vez, se Deus quixer, ha de suceder o mesmo

Misiva de Rosalía ao seu esposo, Manuel Murguía

Retrato de Rosalía aos 21 anos, pouco tempo despois de contraer matrimonio.

Manuel Murguía, na súa mocidade

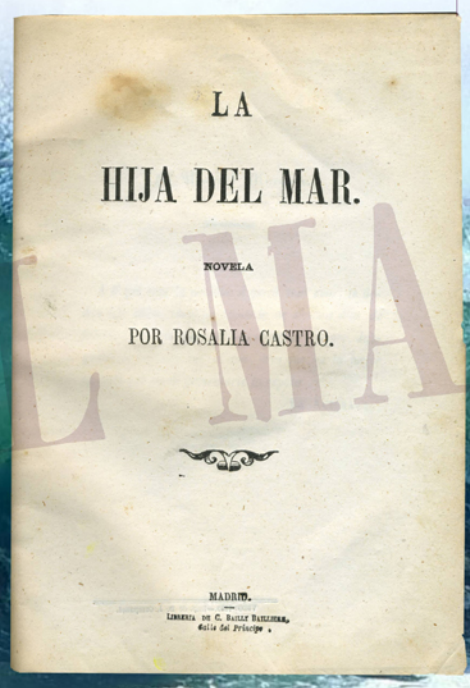

Rosalía de Castro

Alexandra Martínez-Murguía de Castro (1859-1937), primoxénita do casal á que seguirán seis fillos máis

Antes da novela *Flavio* (1861) saíra do prelo *La Hija del mar* (1859), obras en que son denunciados os ataques e limitacións a que eran sometidas as mulleres

QUE CANTE "LIDERS"

UNHA ALIANZA PROMETEDORA

COMPROMISO PERENNE COA LINGUA DE GALIZA

SOAN TAMBORES DE GUERRA

COMPROMISO PERENNE COA LINGUA DE GALIZA

Rosalía de Castro será fiel á lingua de noso ao longo de toda o seu periplo vital. Determinada desde ben cedo a restituír o prefíxio que lle fora usurpado, é a única escritora que utiliza o galego nas súas colaboracións no *Ábum de la caridad* (1862). A predilección que sempre manifestou polas terras de Ortoño e Padrón significa a alianza íntima coa nación, a asimiliación da nosa cultura popular e mais a identificación plena coa lingua de Galiza.

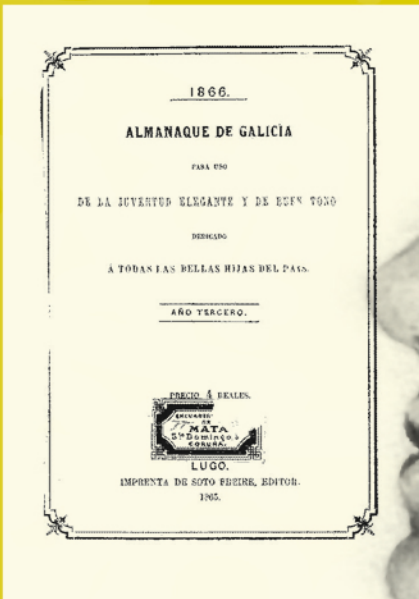
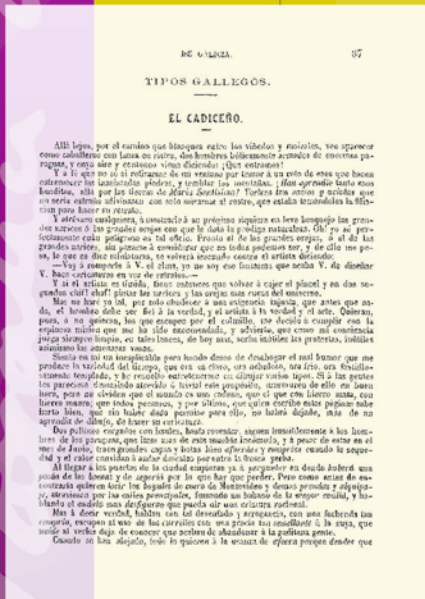
Rosalía de Castro en 1883, aos 46 anos de idade

Crearán algúns que, porque como digo tentei falar das cousas que se poden chamar humildes, é porque me exprico na nosa lengoa. N' é por eso. As multitudes dos nosos campos tarbarán en ler estos versos, escritos a causa deles, pero só en certo modo pra eles. O que quixen foi falar unha vez máis das cousas da nosa terra na nosa lengoa, e pagar en certo modo o apreio e cariño que os Cantares gallegos despertaron en algúns entusiastas.

Fragmento do prólogo de *Follas Novas* (1880).

"El cadiceño" (1865), publicado na primeira edición do *Almanaque de Galicia*. Este relato denuncia a situación dun idioma á deriva, o galego, cada vez máis empobrecido pola esmagadora presión do español.

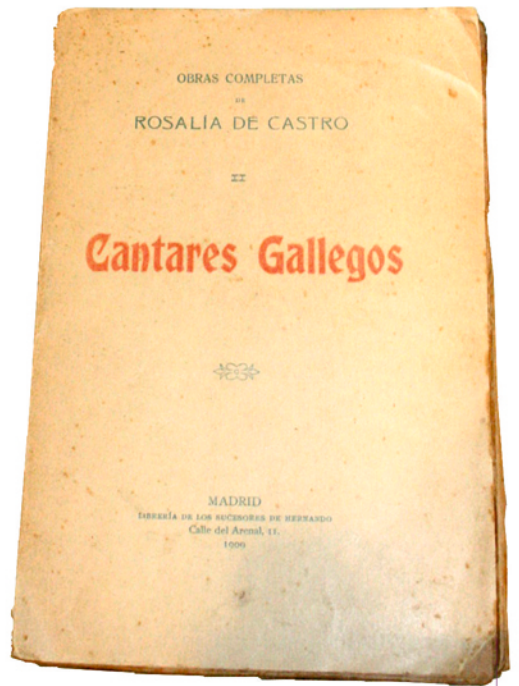

SOAN TAMBORES DE GUERRA

Imbuído do crecente espírito patriótico, *Cantares gallegos* (1863) convértese no primeiro libro integramente escrito en galego no novo período. Esta obra consagra o movemento cultural do Rexurdimento e impulsa outras das creacións xeniais daquel século. En moitos dos seus versos estoura a protesta en contra da opresión a que Galiza foi sometida.

*Probe Galicia, non debes
Chamarte nunca española,
Que España de ti se olvida
Cando eres ¡ai! tan hermosa
Cal si na infamia naceras,
Torpe, de ti se avergonza,
I a nai que un fillo despreza
Nai sin corazón se noma*

Fragmento de "A gaita gallega",
en *Cantares gallegos* (1863),
escrito como resposta aos
versos de Ventura Ruiz Aguilera
no seu poema "La gaita gallega".

Cantares gallegos (1863). A reedición desta obra prodúcese en 1872, a única de toda a produción rosaliana que a escritora testemuñará

Cecilia Böhl de Faber (1796-1877), escritora que empregaba o pseudónimo de Fernán Caballero. A ela dedica Rosalía os *Cantares gallegos* "por se ter afastado algún tanto, nas curtas páxinas en que se ocupou de Galiza, das vulgares preocupacións con que se pretende manchar o meu país".

Ventura Ruiz Aguilera (1820-1881)

O maltrato inflixido aos galegos na sega de Castela é duramente censurado en *Cantares gallegos*